

IEKŠĒJĀS KĀRTĪBAS NOTEIKUMI
Liepājā

*Izdoti saskaņā ar Vispārējās izglītības likuma
10. panta trešās daļas 2. punktu un
Ministru kabineta 2023. gada 22. augusta noteikumiem Nr. 474
"Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā
veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs
un to organizētajos pasākumos" 16. punktu*

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Mazulītis" (turpmāk tekstā – iestāde) iekšējais normatīvais akts "Iekšējās kārtības noteikumi" (turpmāk tekstā – noteikumi) nosaka kārtību, kādā nodrošināma izglītojamo drošība iestādē, izglītojamo uzvedības noteikumus, kā arī rīcību ārkārtas situācijās.
- 1.2. Šo noteikumu ievērošana ir obligāta visām personām, kuras atrodas iestādē vai tās teritorijā.
- 1.3. Ar jēdzienu "vecāki" saprotami arī citi izglītojamā likumiskie pārstāvji.

2. Izglītojamo uzvedības noteikumi izglītības iestādē, tās teritorijā un izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos

- 2.1. Izglītojamam, atbilstoši savam vecumam un briedumam, ir šādi vispārīgie pienākumi:
 - 2.1.1. katru dienu ierasties iestādē un piedalīties nodarbībās;
 - 2.1.2. ar cieņu un pieklājīgi izturēties pret vienaudžiem, vecākiem, iestādes darbiniekiem un citiem pieaugušajiem;
 - 2.1.3. ar cieņu izturēties pret Latvijas valsti un tās simboliem;
 - 2.1.4. ievērot vispārcilvēciskās un demokrātijas vērtības, tajā skaitā lojalitāti Latvijas Republikai un Satversmei;
 - 2.1.5. ievērot sabiedrībā pieņemtos uzvedības noteikumus;
 - 2.1.6. neaizskart citu izglītojamo un pieaugušo tiesības un likumīgās intereses, aizliegts fiziski un emocionāli ietekmēt citus izglītojamos un pieaugušos;
 - 2.1.7. saudzīgi izturēties pret apkārtējo vidi (materiālajām vērtībām, dabu);
 - 2.1.8. rūpīgi izturēties pret saviem individuālajiem mācību un koplietošanas materiāliem, uzturēt kārtību vietā, kur tie atrodas;
 - 2.1.9. ievērot šos un citus noteikumus, kas ir spēkā iestādē.
- 2.2. Izglītojamā uzvedības noteikumi atrodoties iestādē:
 - 2.2.1. nav atļauts traucēt grupas biedrus;
 - 2.2.2. jāievēro rotāļu un spēles noteikumi;
 - 2.2.3. mācību piererumus (grieznes, adatas, zīmulus, akvareļa un guaša krāsas, pirkstīg krāsas, plastilīnu u.c.) drīkst izmantot tikai ar pedagoga atļauju un pedagoga klātbūtnē;
 - 2.2.4. pēc rotālāšanās rotāļietas un piererumi jāsakārto un jānoliekt savās vietās;
 - 2.2.5. pārvietoties pa kāpnēm drīkst tikai ar apaviem kājās;
 - 2.2.6. ejot pa kāpnēm, jāturas pie kāpņu margām;
 - 2.2.7. pa kāpnēm jāiet lēnām un pa vienam pakāpienam, nedrīkst lēkāt, grūstīties vai skriet;
 - 2.2.8. pēc ierāšanās iestādē, pirms un pēc ēdienreizēm un pēc nepieciešamības jānomazgā rokas;
 - 2.2.9. pie galda jāsēžas uzmanīgi, negrūstoties, neaplejoties ar ēdienu;
 - 2.2.10. apsēžoties un pieceļoties no galda, krēsls jāpacel, nevis jāaatstumj;
 - 2.2.11. pie galda nerotaļīties, nespēlēties ar ēdienu un nešūpoties uz krēsla;
 - 2.2.12. nestāvēt gultā stāvus;
 - 2.2.13. nekarāties pāri gultas malām;
 - 2.2.14. nelēkāt pa gultu;
 - 2.2.15. atrasties tikai savā gulvietā;
 - 2.2.16. netraucēt citiem bērniem atpūsties;

2.2.17. pasākumu laikā nav atļauts skalji uzvesties, sarunāties, staigāt, skraidīt, šūpoties uz krēsla, aiztikt dekorācijas un traucēt citiem.

2.3. Izglītojamā uzvedības noteikumi, atrodoties ārpus telpām:

- 2.3.1. jāatrodas pastaigai paredzētajā vietā, nav pieļaujams to patvalīgi pamest;
- 2.3.2. rotaļāties drīkst ar pedagogu atļautajiem priekšmetiem;
- 2.3.4. nav atļauts tuvoties ieejas vārtiem un iestādes saimniecības zonai;
- 2.3.5. nav atļauts bāzt pirkstus spraugās un žogā;
- 2.3.6. nav atļauts uzsākt sarunas ar nepazīstamiem cilvēkiem, kuri atrodas aiz sētas vai teritorijā, pieņemt no viņiem dāvanas vai saldumus;
- 2.3.7. nekavējoties ziņot personai, kuras uzraudzībā atrodas izglītojamie, par nepazīstamu personu atrašanos teritorijā;
- 2.3.8. šūpoties, slidināties no slidkalniņa un izmantot vingrošanas ierīces atļauts tās personas klātbūtnē, kuras uzraudzībā atrodas izglītojamie;
- 2.3.9. nedrīkst iet pie šūpolēm, ja kāds jau šūpojas;
- 2.3.10. šūpojoties nedrīkst atlaist rokas;
- 2.3.11. ja šūpojoties gadās izkrist, jāpaliek mierīgi guļot, necelot galvu, līdz šūpoles apstājas;
- 2.3.12. ziņot personai, kuras uzraudzībā atrodas izglītojamie, ja pastaigas laikā pāri žogam pārkrit rotālieta (bumba u.c.). Aizliegts tai doties pakal patstāvīgi.
- 2.3.13. ieraugot pagalmā vai pastaigas laukumā ko neparastu (dzīvniekus, priekšmetus, aizdomīgus cilvēkus u.c.), tiem nedrīkst tuvoties. Par to jāinformē persona, kuras uzraudzībā atrodas izglītojamie.

2.4. Iestādē nav atļauts:

- 2.4.1. ienest akmentiņus, nūjiņas (ja tas nav paredzēts mācību procesam), rotālietas ar baterijām, sērkociņus, šķiltavas, stiklus un citus bīstamus priekšmetus, ar kuriem izglītojamais var savainoties pats vai savainot citus;
- 2.4.2. apsaukāties, spļaudīties, apvainot, kost, skrāpēties, durt ar asiem priekšmetiem, raustīt aiz drēbēm un matiem, aizskart un sist grupas biedrus;
- 2.4.3. mētāt lietas un priekšmetus;
- 2.4.4. liekties ārā pa atvērtu logu;
- 2.4.5. bez pieaugušo atļaujas pamest grupas telpas, ja vien nav iestājusies ārkārtas situācija;
- 2.4.6. pārvietojoties un atrodoties telpās, nav atļauts skriet, grūstīties un mētāties ar rotālietām un citiem priekšmetiem, kāp uz galdiem un palodzēm;
- 2.4.7. ienest naudu, viedierīces, vardarbību veicinošas rotālietas, medikamentus un mājdzīvniekus.

2.5. Jebkurā situācijā izglītojamais var saņemt paskaidrojumus, palīdzību un izteikt sūdzību iestādes vadītājai, pedagojiem un iestādes darbiniekiem, kā arī korektā veidā izteikt un aizstāvēt savas domas un viedokli, paust attieksmi.

3. Evakuācijas plāna un informācija par operatīvā dienesta izsaukšanu, izvietojumu izglītības iestādē

3.1. Katrs iestādes darbinieks tiek iepazīstināts ar ugunsdrošības instrukciju, evakuācijas plānu un ir atbildīgs par izglītojamo drošību ārkārtas situācijās.

3.2. Evakuācijas plāns un informācija par operatīvo dienestu izsaukšanu izvietota stendos pie ugunsdzēšamajiem krāniem katrā stāvā kāpņu telpā.

4. Par aizliegumu atkarību izraisošu vielu, ieroču, munīcijas un speciālo līdzekļu iegādāšanos, ienešanu, lietošanu, glabāšanu, izplatīšanu un pamudināšanu tos lietot izglītības iestādē, tās teritorijā un izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos

- 4.1. Iestādes telpās, tās teritorijā un iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos aizliegts:
 - 4.1.1. ienest un demonstrēt ieročus (šaujamieročus, pneimatiskos un traumatiskos ieročus, aukstos ieročus, gāzes baloniņus, gāzes pistoles un elektrošoka ierīces u.c.), munīcijas vai speciālus līdzekļus.
 - 4.1.2. iegādāties, lietot, glabāt (arī ienest) un realizēt alkoholu, cigaretes, narkotiskās, toksiskās un psihotropās vielas vai atrasties to ietekmē.
- 4.2. Ziņot pašvaldības policijai vai Valsts policijai, pašvaldības sociālajam dienestam, ja ir saņemta informācija vai rodas aizdomas, ka ir ienesti, lietoti, glabāti, izplatīti vai ir pamudināti tos lietot iestādē, tās teritorijā un iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos atkarību izraisošas vielas, ieroči, munīcija vai speciāli līdzekļi.

5. Izglītojamā rīcība, ja izglītības iestādē vai tās organizētajos vai atbalstītajos pasākumos izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai, tostarp vardarbību

- 5.1. Izglītojamo drošību ir iestādes prioritāte un jebkura izglītojamā, iestādes darbinieka vai apmeklētāja pienākums ir atturēties no jebkādas rīcības, kas apdraud vai varētu apdraudēt izglītojamo vai citu personu drošību, tostarp vardarbību.
- 5.2. Saskaroties ar tiešiem vai netiešiem draudiem, tostarp vardarbību, arī subjektīvi interpretējot situāciju kā par sevi, tā par citu apdraudošu situāciju gadījumiem, izglītojamais nekavējoties ziņo jebkuram iestādes pedagogam vai darbiniekam.
- 5.3. Persona, kurai izglītojamais ziņojis par draudiem, tostarp vardarbību sev vai citām personām, tiklīdz tas iespējams, ievērojot piesardzību, pārbauda izglītojamā sniegto informāciju un rīkojas atbilstoši situācijai, taču prioritāri rūpējoties par jebkāda apdraudējuma novēršanu izglītojamā vai citas personas veselībai vai dzīvībai – izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, policiju, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu u.c.
- 5.4. Kad apdraudējums novērsts, persona, kam izglītojamais ziņojis par apdraudējumu, par katru šādu izglītojamā ziņojumu, tiklīdz tas iespējams, paziņo iestādes vadītajam.
- 5.5. Iestādes vadītājs izvērtē saņemto informāciju un lemj par nepieciešamo turpmāko rīcību, nodrošinot to, ka pilnībā tiek identificēti un novērsti visi saprātīgi identificējamie riski izglītojamo veselībai, dzīvībai un drošībai, kā arī par šādu risku iestāšanos tiek ziņots attiecīgajām iestādēm (policija, ugunsdzēsības un glābšanas dienests, u.c.).

6. Izglītības iestādes vadītāja, pedagogu un izglītības iestādes darbinieku rīcība, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

- 6.1. Ja iestādes pedagogs vai darbinieks saņemis informāciju no izglītojamā par iespējamu vardarbību pret izglītojamo un/vai novērojis vardarbību vai prettiesisku darbību pret izglītojamo, kas notikusi iestādē vai ārpus iestādes, tostarp ģimenē, iestādes pedagogs vai darbinieks novērš apdraudējumu izglītojamā veselībai un dzīvībai, sniedz izglītojamajam nepieciešamo emocionālo atbalstu un rakstveidā informē iestādes vadītāju (1. pielikums "Rīcības plāns fiziskās vai emocionālās vardarbības gadījumā").
- 6.2. Iestādes vadītājs izvērtē saņemto informāciju (2. pielikums) un nekavējoties ziņo par notikušo iesaistīto izglītojamo vecākiem, policijai un Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai, kā arī vajadzības gadījumā piesaista citus speciālistus (māsu/vispārējās aprūpes māsu, sociālo pedagogu, Liepājas Izglītības pārvaldes attīstības un metodiskā atbalsta centra personālu).
- 6.3. Māsa/vispārējās aprūpes māsa veic pārrunas ar izglītojamo, veic apskati, fiksē konstatētās vardarbības sekas, ja nepieciešams, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību.
- 6.4. Sociālais pedagogs vai psihologs ar cietušo izglītojamo veic pārrunas par notikušo un rakstiski informē iestādes vadītāju par sarunā konstatētajiem faktiem.
- 6.5. Veicot sarunu ar izglītojamo, ieteicams papildus izmantot ilustratīvus materiālus (attēlu sērijas, piktogrammas, video, u.c.), kas palīdzētu izglītojamajam paust savas domas un emocijas.
- 6.6. Ja vardarbība notikusi ģimenē, iestādes vadītājs tiklīdz ir iespējams rakstveidā informē Valsts policiju, bāriņtiesu un sociālo dienestu.

7. Atbildība par iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu

7.1. Noteikumu neievērošanas gadījumā:

- 7.1.1. grupas pedagogs vai iestādes vadītājs var veikt individuālas pārrunas ar izglītojamo vai izteikt mutisku aizrādījumu;
- 7.1.2. grupas pedagogs vai iestādes vadītājs var veikt individuālas pārrunas ar vecākiem vai izteikt mutisku aizrādījumu;
- 7.1.2. iestādes vadītājs var nosūtīt rakstisku brīdinājumu vecākiem;
- 7.1.4. grupas pedagogs var iesniegt iestādes vadītājam rakstisku ziņojumu;
- 7.1.5. notikumu var izskatīt grupas vecāku sapulcēs, iestādes padomes sēdēs;
- 7.2. Noteikumu neievērošana no iestādes pedagoga vai darbinieka puses uzskatāma par rīcību, kuras rezultātā pedagogs vai darbinieks ir zaudējis darba devēja uzticību.

8. Vecāku iesaistes kārtība vardarbības (tai skaitā nīrgāšanās) prevencijas veicināšanā

8.1. Lai veicinātu vardarbības (tai skaitā nīrgāšanās) prevenciju iestādes vidē:

- 8.1.1. iestāde veido pozitīvu psihosociālo vidi, lai attiecības starp izglītojamiem, vecākiem, darbiniekiem un iestādes vadību tiktu balstītas savstarpējā cienī un sadarbībā;

- 8.1.2. iesaista izglītojamos noteikumu izveidošanā kopīgu aktivitāšu un sadarbības veicināšanai;
- 8.1.3. veido skaidrus, godīgus un konsekventus iestādes un katras grupas iekšējās kārtības noteikumus, kas paredz sekas vardarbīgai uzvedībai;
- 8.1.4. veicina izglītojamo piederības izjūtu iestādei;
- 8.1.5. darbinieki pauž godīgu attieksmi un vienotas prasības;
- 8.1.6. nodrošina konsekventu pārraudzību vietās, kur pastāv vardarbības risks;
- 8.1.7. iestādes sociālais pedagogs sadarbībā ar grupu pedagojiem un māsu/vispārējās aprūpes māsu plāno, organizē un īsteno izglītojošus un preventīvus pasākumus un rotaļnodarbību aktivitātes vardarbības profilakses jautājumos izglītojamiem un vecākiem.
- 8.2. Lai veicinātu vardarbības (tai skaitā nīrgāšanās) prevenciju, vecākiem:
- 8.2.1. nepielaut vardarbību ģimenē - veidot emocionāli siltas un atbalstošas attiecības, konstruktīvi risināt konfliktus, izvairīties no bērnu sodīšanas, apsmiešanas, ķircināšanas, u.c;
- 8.2.2. veicināt izglītojamā autonomiju, spēju uzņemties atbildību un izstrādāt skaidrus noteikumus;
- 8.2.3. informēt grupas pedagogu par apstākļiem, kas var izprovocēt izglītojamam agresīvu uzvedību, par izglītojamā veselības stāvokli un jebkādiem citiem apstākļiem, kas var ietekmēt izglītības programmas apguvi un tajā iesaistītās personas;
- 8.2.4. whatsapp lietotnes grupās nerisināt personiska rakstura jautājumus, kuri attiecas uz izglītojamiem un viņu vecākiem, pedagojiem un iestādes darbiniekim;
- 8.2.5. neizmantot un neizpaust uzticētos vai citādā veidā iegūtos citu bērnu, vecāku un darbinieku personu datus un citu sensītīvu informāciju.
- 8.2.6. neizplatīt nepārbaudītu, nepatiesu, diskreditējošu informāciju (video, foto, rakstus) par iestādes izglītojamiem un darbiniekiem publiskajā telpā, tajā skaitā sociālajos tīklos.
- 8.2.7. konfliktituācijas risināt bez izglītojamo klātbūtnes:
- 8.2.7.1. domstarpības ar citiem izglītojamiem vai to vecākiem risināt tikai ar pedagoga vai iestādes vadības līdzdalību;
- 8.2.7.2. domstarpību gadījumā ar grupas personālu situāciju risināt ar iestādes vadītājas līdzdalību.
- 8.2.8. tiklīdz ir iespējams ziņot skolotājai, ja tiek novērota jebkāda vardarbības izpausme starp izglītojamiem;
- 8.2.9. tiklīdz ir iespējams ziņot iestādes vadītājai, ja vecākam ir aizdomas vai tiek novērota iestādes darbinieka nekompetenta rīcība vai vardarbības izpausmes;
- 8.2.10. veikt bērna elektronisko ierīču lietošanas pārraudzību un satura kontroli;
- 8.2.11. iepazīstināt ar iestādes "Pozitīvām disciplinēšanas metodēm";
- 8.2.12. nepieciešamības gadījumā saņemt atbalsta personāla konsultācijas (sociālais pedagogs, logopēds, māsa/vispārējās aprūpes māsa).

9. Kārtība, kādā personas tiek iepazīstinātas ar noteikumiem

- 9.1. Izglītojamos, ievērojot viņu vecumu un attīstības pakāpi ar iekšējās kārtības noteikumiem iepazīstina grupas pedagoģi ne vēlāk kā triju nedēļu laikā pēc katras mācību gada sākuma un katru reizi pirms tādu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību.
- 9.2. Uzņemot izglītojamo iestādē, iestādes vadītājs iepazīstina vecākus ar šiem noteikumiem. Vecāki ar savu parakstu uzņemas atbildību par noteikumu ievērošanu.
- 9.3. Grupu pedagoģi ne vēlāk kā triju nedēļu laikā pēc katras mācību gada sākuma atkārtoti iepazīstina vecākus ar šiem noteikumiem, kurus vecāki apliecinā ar savu parakstu.
- 9.4. Noteikumu grozījumu gadījumā vecāki tiek iepazīstināti ar veiktajiem grozījumiem, kurus apliecinā ar savu parakstu.
- 9.5. Noteikumi ir novietoti pie iestādes informācijas stenda, atrodas informācijas sistēmā "E-klase", kā arī iestādes mājas lapā: mazulitis.liepaja.edu.lv
- 9.6. Iestādes vadītājs ar šiem noteikumiem iepazīstina katru darbinieku: pedagojiem nosūtot informācijas sistēmā "E-klase", administratīvi saimnieciskais personāls apliecinā tos ar parakstu.

10. Nobeiguma noteikumi

- 10.1. Grozījumus un papildinājumus noteikumos var ierosināt iestādes dibinātājs, iestādes vadītājs, iestādes pedagoģiskā padome, iestādes padome. Noteikumus un to grozījumus apstiprina iestādes vadītājs.
- 10.2. Atzīt par spēkā neesošu iestādes 2022. gada 30. augusta iekšējo normatīvo aktu "Iekšējās kārtības noteikumi".

Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Mazulītis"

**RĪCĪBAS PLĀNS
FIZISKAS VAI EMOCIJONĀLAS VARDARBĪBAS GADĪJUMĀ**

1. Iestādes darbiniekam pamano konfliktsituāciju, tai skaitā fizisku vai emocionālu vardarbību, jāmēģina to pārtraukt. Nepielaut konfliktu vietā neiesaistītu personu atrāšanos.

2. Bērnam pamano konflikta situāciju, jāzīno par to tuvāk esošajam darbiniekam vai atbalsta komandai (vadītājas vietniece, māsa/vispārejās aprūpes māsa, sociālais pedagoogs, logopēds un pedagogs, dežurējošais administrators).

3. Novērojot vai konstatējot traumatismu, jāinformē iestādes māsa/vispārejā aprūpes māsa vai jāizsauc Neatliekamo medicīnisko palīdzību (113).

4. Fiziskas vai emocionālas vardarbības gadījumos iesaistītie iestādes darbinieki par to informē vadītāju.

5. Vadītāja un/vai grupas pedagogs uzaicina uz iestādi bērnu vecākus, veic pārrunas ar iesaistītajām personām par turpmākām konflikta iespējām.

6. Atbalsta komanda palīdz risināt konflikta situāciju.

7. Atbalsta komanda sniedz vadītāji informāciju par veiktajiem pasākumiem un to rezultātiem.

**IZGLĪTĪBAS IESTĀDES VADĪTĀJA RĪCĪBA,
JA TIEK KONSTATĒTA VAI RADUŠĀS AIZDOMAS PAR IESPĒJAMU FIZISKO VAI
EMOCIONĀLO VARDARBĪBU PRET IZGLĪTOJAMO**

Iestādes vadītājs izvērtē saņemto informāciju par iespējamu fizisko vai emocionālo vardarbību pret izglītojamo un rīkojas sekojoši:

1. ja vardarbība pret izglītojamo notikusi iestādē, nekavējoties informē par notikušo iesaistīto izglītojamo likumiskos pārstāvju;
2. ja vardarbība notikusi iestādē un vardarbībā iesaistītie ir izglītojamie, vadītājs ar rīkojumu uzdod vardarbības gadījumā iesaistīto izglītojamo pedagojiem un darbiniekiem nodrošināt izglītojamajiem un viņu likumiskajiem pārstāvjiem nodarbības, kas veicina izpratni par cienošu komunikāciju un sadarbību, pozitīvas psiholoģiskas vides veidošanu. Iestādes vadītājs vajadzības gadījumā piesaista atbalsta personālu (sociālais pedagogs, psihologs);
3. ja vardarbības veicējs pret izglītojamo ir iestādes pedagogs vai darbinieks, iestādes vadītājs nekavējoties lūdz pedagogam vai darbiniekam sniegt rakstveida paskaidrojumu par konkrētu situāciju, noskaidro un apkopo visu iespējamo papildus informāciju par situāciju, tostarp sarunā ar izglītojamo (izglītojamiem) un situācijas lieciniekiem iegūto informāciju.
4. ja ir pamatotas aizdomas vai iestādes vadītāja rīcībā ir informācija par to, ka iestādes pedagogs vai darbinieks pieļāvis vardarbību pret izglītojamo, iestādes vadītājs nekavējoties par to rakstiski informē Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju.
5. ja ir pamatotas aizdomas vai iestādes vadītāja rīcībā ir informācija par to, ka iestādes pedagogs vai darbinieks pieļāvis vardarbību pret izglītojamo, iestādes vadītājs nodrošina, ka attiecīgie darbinieki tiek atstādināti no amata (no pienākumu pildīšanas) līdz dienai, kad stājies spēkā un kļuvis nepārsūdzams kompetentas institūcijas pieņemtais lēmums.